

## POSTANOWIENIE

15 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

na posiedzeniu niejawnym 15 stycznia 2026 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa M.M.  
przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w B.  
o zadośćuczynienie i zapłatę sumy na cel społeczny,  
na skutek skargi kasacyjnej M.M.  
od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku  
z 14 listopada 2024 r., II Ca 1244/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. odstępuje od obciążenia powoda kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. oddala wniosek pełnomocnika powoda o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem

zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzwonne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powód M.M. powołał się na jej oczywistą zasadność. Zdaniem powoda, błędna ocena materiału dowodowego dokonana przez Sądy pierwszej i drugiej instancji doprowadziła do nieprawidłowego przyjęcia, że nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w związku z pobytem w zakładzie karnym.

Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Wniosek nie spełniał powołanych wymagań. Skarżący powołał się w nim wyłącznie na błędną oceną dowodów przez Sądy *meriti*, podczas gdy istota postępowania kasacyjnego sprowadza się do kontroli legalności zaskarżonego wyroku przy związaniu Sądu Najwyższego jego podstawą faktyczną (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.), z czym koresponduje zakaz powoływania w skardze zarzutów dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.). Zarzuty tego rodzaju nie mogą tym samym prowadzić do uwzględnienia skargi, a tym bardziej przekonywać o jej oczywistej zasadności.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2, art. 102, art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek pełnomocnika procesowego powoda o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym oddalono, mając na względzie, że sporządzenie skargi kasacyjnej z wnioskiem o przyjęcie jej do rozpoznania odwołującym się do zarzutów, które na podstawie wyraźnego przepisu pozostają poza kognicją Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym, nie może być traktowane jako udzielenie pomocy prawnej (por. odpowiednio m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2020 r., V CSK 562/19, z dnia 26 maja 2020 r., IV CSK 662/19 i z dnia 10 czerwca 2022 r., I CSK 1054/22).

Paweł Grzegorzczak

(K.G.)

[SOP]